

خلاصه اجرایی طرح:

عنوان: بازآفرینی نظام توانمندسازی مربیان مراکز آموزش فنی و حرفه ای کشور

ناظر بیرونی: دکتر ابراهیم صالحی عمران استاد دانشگاه مازندران

ناظر داخلی: دکتر روح اله منصور کیائی مرکز تربیت مربی

این پژوهش با هدف بازآفرینی نظام توانمندسازی مربیان در سال ۱۴۰۱ اجرا شد. روش پژوهشی ترکیبی بود که در بخش کیفی با استفاده روش مصاحبه نیمه ساختاریافته با مشارکت ۱۱ نفر از مدیران ارشد و میانی، کارشناسان و مربیان، مرکز تربیت مربی و ادارات کل استانها و دو گروه کانونی ۳۶ نفره از کارشناسان، مدیران و مربیان داده ها جمع آوری گردید. علاوه بر این محتوای گزارش های کشورهای مورد مطالعه تحلیل توصیفی بعمل آمد. در بخش کمی، برای شناسایی، طبقه بندی و اولویت بندی آسیب های نظام فعلی آموزش مربیان از جامعه آماری مربیان و کارشناسان و مدیران میانی، و ابزار پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد.

آسیب های نظام آموزش مربیان شامل عامل های: اول) کلان و فراکلان (ملاکهای: تعاملات بین المللی و منطقه ای و ارتباط و همکاری با بخش های دولتی و خصوصی)، دوم) مدیریت و حکمرانی مربیان (ملاک های: سیاست گذاری و برنامه ریزی، ساختار و تشکیلات سازمانی مرکز تربیت مربی، اعتباربخشی آموزش مربیان، تناسب ساختار و الگوهای آموزش های مربیان با مأموریت ها، مشارکت ذی نفعان، شرکای اجتماعی و صاحبان حرف در سیاست گذاری و برنامه ریزی، سیاست گذاری اموری مالی، رشد حرفه ای مربیان، فضاها کالبدی و تجهیزات آموزشی) و سوم) عامل مدیریت منابع انسانی (ملاک های: جذب، استخدام و بکارگیری، سازماندهی مربیان، حفظ و نگهداشت، سیستم پیشرفت شغلی، سیستم ارزیابی عملکرد، مکانیزم های تشویقی و انگیزشی و حمایت ها از مربیان، منزلت و وجهه اجتماعی مربیان، و مدیریت و رهبری) می گردد. یافته های بخش کمی آسیب ها بیانگر نامطلوبی معنادار عامل ها و ملاک ها می باشد. نتایج مقایسه سه گروه نمونه نشان داد که بین نظرات آنها در عاملهای کلان و فراکلان، مدیریت و حکمرانی مربیان، و مدیریت منابع انسانی تفاوت معناداری وجود دارد، و مدیران نسبت به دو گروه کارشناسان و مربیان نمره بهتری داده بودند. نتایج آزمون فریدمن بیانگر آن است که نظام حفظ، نگهداشت و پیشرفت شغلی، و فضای کالبدی، امکانات و تجهیزات و فناوری آموزشی، و تعاملات بین المللی و منطقه ای نیازمند توجه ویژه تری نسبت به دیگر ملاک ها می باشند.

ساختار غیر متمرکز مرکز تربیت مربی شامل چهار بعد: حکمرانی و سیاست گذاری، بازانديشي و وظايف، تدوين مقررات، و ساختار می شود. کارکردهای مرکز تربیت مربی در صورت غیر متمرکز شدن، شامل ابعاد خط و مشی گذاری، تعامل و ارتباطات، شبکه سازی و ایجاد ظرفیت، و ساختار و اعتباربخشی و کارکردهای مراکز استان ها در صورت بازآفرینی شامل

برنامه ریزی و اجرای آموزش مربیان، نیازسنجی آموزشی، شناسایی ظرفیت ها، استعدادها و توانمندی های بخش های خصوصی و دولتی، تشکیل دپارتمانهای تخصصی متناسب با ظرفیت های استان، برقراری ارتباط اثربخش با بخش های دولتی و خصوصی، و مجهز کردن کارگاه ها و فضاهای آموزشی، می شود. حمایت های هدفمند برای شرکت مربیان در برنامه های آموزشی شامل سازوکارهای مشوق های مالی و غیرمالی، دادن حق مأموریت برای اعزام به شرکت ها، لحاظ کردن گواهی نامه ها به عنوان یک درجه تحصیلی بالاتر، طراحی نظام ارتقای شغلی، لحاظ کردن نظام رتبه بندی معلمان برای مربیان، تاثیر گذاشتن آموزش ها در سیستم حقوق، پیوند آموزش های کوتاه مدت با پیشرفت شغلی و وضع الزامات قانونی برای تأثیر ضمن خدمت با پیشرفت شغلی مربیان می شود. برای تغییر نقش مرکز تربیت مربی ۱۷ اقدام تعیین گردید. امکان ایجاد استراتژی های یادگیری حین خدمت برای آموزش مربیان دو بعد ساختار و قوانین، و ایجاد شبکه های تسهیم دانش میان مربیان را در بر می گیرد. تجارب کشورها در آموزش مربیان فنی و حرفه ای در موضوعات: یکپارچگی نظام های آموزشی رسمی و نیمه رسمی، چالش های مربیان و آموزش مربیان، مراکز ارایه دهنده خدمات آموزشی به مربیان، انواع مربیان، الزامات و شرایط قانونی برای آموزش مربیان، اشکال مختلف برنامه ها و فعالیت های آموزشی مربیان، حکمرانی، سیاستگذاری و مدیریت مربیان، نظام جذب و نگهداشت مربیان، ارتقا شغلی و ارتباط رشد حرفه ای مستمر مربیان با پیشرفت شغلی، قابل توجه می باشد.